

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/327720023>

Kierunek: globalny biznes – szansa czy zagrożenie?

Presentation · September 2018

CITATIONS

0

READS

45

1 author:

Marian Gorynia

Poznań University of Economics and Business, Poznań, Poland

398 PUBLICATIONS 1,590 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Innovation performance of a foreign subsidiary and its position in the network of a multinational enterprise - the perspective of foreign subsidiaries established in Poland [View project](#)

Wpływ przystąpienia Polski do strefy euro na międzynarodową konkurencyjność i internacjonalizację polskich przedsiębiorstw [View project](#)

Marian Gorynia
Katedra Konkurencyjności Międzynarodowej
Wydział Gospodarki Międzynarodowej
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
m.gorynia@ue.poznan.pl <http://www.mariangorynia.pl/>

Kierunek: globalny biznes – szansa czy zagrożenie???

I WIELKOPOLSKI KONGRES GOSPODARCZY
Poznań, 17 września 2018

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Kilka definicji – globalizacja a internacjonalizacja

Internacjonalizacja – umiędzynarodowienie – w odniesieniu do gospodarki oznacza współpracę z zagranicą, mogącą przybierać **rozmaite formy**, dające się podzielić na internacjonalizację czynną i bierną

Globalizacja (mondializacja) w znaczeniu ekonomicznym to szczególny przypadek umiędzynarodowienia:

- intensywność, powszechność (światowy zasięg), uniformizacja, unifikacja, standaryzacja działań
- globalizacja to wyższe stadium internacjonalizacji
- **co do swej istoty globalizacja jest logiczną konsekwencją dotychczasowego rozwoju gospodarki rynkowej i naturalnym etapem jej ewolucji; innymi słowy ma charakter immanentny, nieunikniony**
- przejawy globalizacji – handel międzynarodowy (eksport, import), zagraniczne inwestycje bezpośrednie, międzynarodowe rynki finansowe (kapitałowe); szczególna rola technologii informacyjnych i Internetu

Szanse i zagrożenia globalizacji – możliwe podejścia

Cztery postawy:

- **Entuzjazm (lekkoschłodzony rozumem) – pro-, afirmacja (ale nie ślepa)**
  - Jagdish Bhagwati, *In Defense of Globalization*
- **Refleksja – medium, równowaga:**
  - Paul Streeten, *Globalization. Threat or Opportunity?*
- **Podejrzliwość – podejście krytyczne (ale bez całkowitej negacji):**
  - Joseph E. Stiglitz, *Globalizacja*
  - Władysław Szymański, *Dlaczego globalizacja jest irracjonalna?*
- **Kwestionowanie sensu globalizacji – Trump i podobni przywódcy, nowy protekcjonizm i nowy nacjonalizm**

Szanse i zagrożenia globalizacji – jakie wyzwania?

Jagdish Bhagwati: entuzjazm – pro-, afirmacja (ale nie ślepa)

Ubóstwo: zmniejszenie – zwiększenie

Praca dzieci: redukcja – zwiększenie

Rola kobiety: poprawa – regres

Demokracja: promocja – ograniczenie

Kultura: wzbogacenie – narażona na niebezpieczeństwo

Płace i standardy pracy: wzrost – obniżka

Środowisko: poprawa – pogorszenie

Korporacje międzynarodowe: pożyteczni aktorzy – drapieżcy

Przestępczość: spadek – wzrost

Zdrowie: poprawa – regres

Przejawy globalizacji – Polska na tle świata

Tabela 1. Kraje o najwyższej wartości eksportu towarów w latach 1990, 2000 i 2016

Eksport towarów					
1990		2000		2016	
Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj
1	Niemcy	1	USA	1	Chiny
2	USA	2	Niemcy	2	USA
3	Japonia	3	Japonia	3	Niemcy
4	Francja	4	Francja	4	Japonia
5	Wielka Brytania	5	Kanada	5	Korea Południowa
6	Włochy	6	Wielka Brytania	6	Francja
7	Kanada	7	Chiny	7	Hong Kong
8	Holandia	8	Włochy	8	Holandia
9	Belgia	9	Holandia	9	Włochy
10	Hong Kong	10	Hong Kong	10	Wielka Brytania
37	Polska	34	Polska	23	Polska

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych UNCTAD (<http://unctadstat.unctad.org>, dostęp 19.05.2018 r.).

Tabela 2. Kraje o najwyższej wartości zagranicznych inwestycji bezpośrednich wpływających w latach 1990, 2000 i 2016

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie wpływające (stock)					
1990		2000		2016	
Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj
1	Japonia	1	Wielka Brytania	1	USA
2	Francja	2	Francja	2	Chiny
3	USA	3	USA	3	Holandia
4	Niemcy	4	Belgia	4	Japonia
5	Wielka Brytania	5	Holandia	5	Brytyjskie Wyspy Dziewicze
6	Szwecja	6	Hiszpania	6	Kanada
7	Holandia	7	Niemcy	7	Hong Kong
8	Włochy	8	Hong Kong	8	Francja
9	Szwajcaria	9	Kanada	9	Irlandia
10	Belgia	10	Szwajcaria	10	Hiszpania
58	Polska	69	Polska	31	Polska

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych UNCTAD (<http://unctadstat.unctad.org>, dostęp 19.05.2018 r.).

Tabela 3. Kraje o najwyższej wartości importu towarów w latach 1990, 2000 i 2016

Import towarów					
1990		2000		2016	
Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj
1	USA	1	USA	1	USA
2	Niemcy	2	Niemcy	2	Chiny
3	Francja	3	Japonia	3	Niemcy
4	Wielka Brytania	4	Wielka Brytania	4	Wielka Brytania
5	Japonia	5	Francja	5	Japonia
6	Włochy	6	Kanada	6	Francja
7	Kanada	7	Włochy	7	Hong Kong
8	Holandia	8	Chiny	8	Kanada
9	Belgia	9	Hong Kong	9	Holandia
10	Hiszpania	10	Holandia	10	Korea Południowa
40	Polska	27	Polska	21	Polska

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych UNCTAD (<http://unctadstat.unctad.org>, dostęp 19.05.2018 r.).

Tabela 4. Kraje o najwyższej wartości zagranicznych inwestycji bezpośrednich napływających w latach 1990, 2000 i 2016

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie napływające (stock)					
1990		2000		2016	
Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj
1	USA	1	USA	1	USA
2	Niemcy	2	Niemcy	2	Niemcy
3	Wielka Brytania	3	Wielka Brytania	3	Wielka Brytania
4	Hong Kong	4	Hong Kong	4	Hong Kong
5	Kanada	5	Kanada	5	Kanada
6	Francja	6	Holandia	6	Holandia
7	Australia	7	Belgia	7	Belgia
8	Holandia	8	Chiny	8	Chiny
9	Hiszpania	9	Francja	9	Francja
10	Włochy	10	Hiszpania	10	Hiszpania
120	Polska	28	Polska	29	Polska

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych UNCTAD (<http://unctadstat.unctad.org>, dostęp 19.05.2018 r.).

Polska w procesach globalizacji lata 1990-2016

Produkt Krajowy Brutto 2016/1990 (ceny stałe z 2010) – 252%

Miejsce w świecie: 1990 – 28, 2016 – 21

Handel zagraniczny 2016/1990:

– dynamika eksportu – 1240% (1990 – 37 , 2016 – 23 miejsce w świecie)

– dynamika importu – 1576% (1990 – 40 , 2016 – 21 miejsce w świecie)

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie 2016/1990 (ceny bieżące):

– dynamika O FDI stock – 26095% (1990 – 58 , 2016 – 31 miejsce w świecie)

– dynamika I FDI stock – 170553% (1990 – 120, 2016 – 29 miejsce w świecie)

Identyfikacja najważniejszych wyzwań związanych z globalizacją

- **Najważniejszym wyzwaniem globalnym jest antyglobalizacja albo negowanie globalizacji, absolutyzowanie jej słabych stron, postrzeganie jej wyłącznie w kategoriach zagrożenia**
- **Populizm i nacjonalizm w polityce sensu largo przeniesiony do szeroko rozumianej polityki gospodarczej – nowy protekcjonizm i nowy nacjonalizm (Rodrik, Kołodko i Koźmiński)**

Rodrik

Populism and the Economics of Globalization

Conclusion: three possible future paths

- The bad: 1930's style collapse in global economic cooperation and rise of hard-right or hard-left regimes
- The ugly: creeping populism and protectionism, gradually eroding both liberal democracy and open world economy
- The good: a democratic rebalancing that steps back from hyper-globalization and restores greater national autonomy

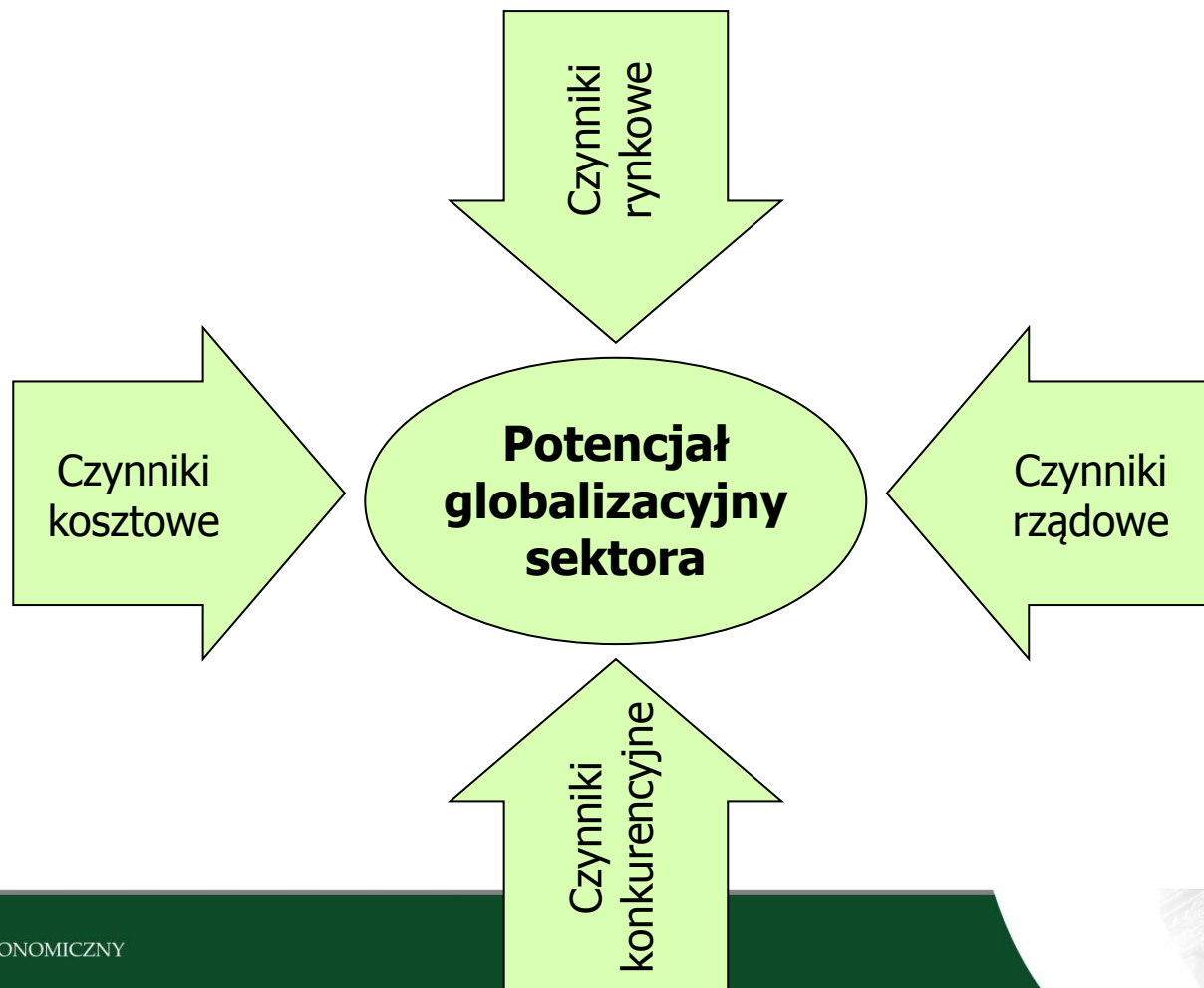

Umiejdzynarodowienie dzialalnosci polskich przedsiębiorstw – internacjonalizacja

- Zaledwie co piąta polska firma (21,4%) jest w jakikolwiek sposób powiązana z rynkami międzynarodowymi. Niewielki odsetek firm działających w Polsce prowadzi działalność eksportową w zakresie wyrobów i usług (odpowiednio 4,6% i 0,9%)
- Rosnący, ale stale niski stopień internacjonalizacji polskiej gospodarki i polskich firm
- Internacjonalizacja imperatywem działania firmy – co za tym przemawia? Konkurencyjność bez internacjonalizacji utrudniona albo niemożliwa – korzyści skali – **rysunek – slajd 15**
- Formy internacjonalizacji – dopasowanie do sytuacji konkretnej firmy
- Learning by exporting – podejście ewolucyjne, etapowe

Potencjał internacjonalizacyjny i globalizacyjny sektora – Model Yipa

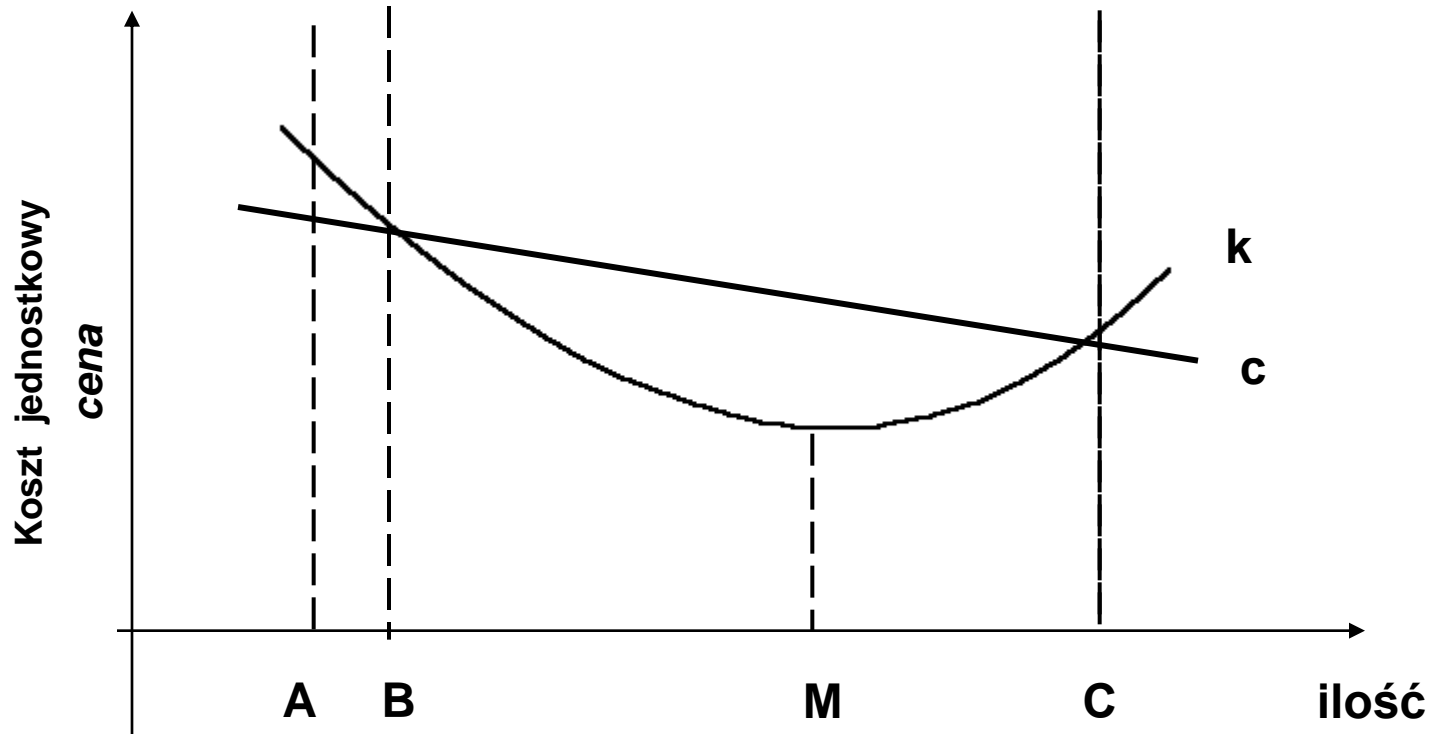
Czynniki kosztowe umiędzynarodowienia i globalizacji

- Nieustanne dążenie do osiągnięcia korzyści skali (jednak zazwyczaj kosztem zmniejszenia elastyczności produkcji)
- **Przyspieszenie tempa innowacji technologicznych**
- Postęp w dziedzinie transportu (np. zaangażowanie się Federal Expressu w realizowanie pilnych dostaw przesyłek międzykontynentalnych)
- Pojawienie się krajów nowo uprzemysłowionych o dużych zdolnościach produkcyjnych i niskich kosztach pracy (np. Tajwan, Tajlandia, Chiny)
- **Wzrost kosztów rozwoju produkcji w stosunku do długości życia rynkowego produktu**

Koszt jednostkowy a skala produkcji

k – krzywa kosztów produkcji, c – poziom ceny

WNIOSKI

- Globalizacja to obiektywny i nieunikniony proces
- Globalizacja jest *per saldo* korzystna dla świata – Globalization is Good but Not Good Enough
- Pozytywny globalny (finalny *per saldo*) efekt globalizacji nie oznacza, że jest ona dobra i korzystna dla wszystkich (państw, przedsiębiorstw, ludzi) – rozkład korzyści podstawą stosunku do globalizacji
- Skoro globalizacja jest nieunikniona, immanentna, a dodatkowo może być dobra, korzystna, to trzeba zrobić wszystko, by taką była również dla nas, jako kraju, firmy, pojedynczego człowieka
- Największym zagrożeniem dla postępu cywilizacyjnego jest ślepa antyglobalizacja
- Największym zagrożeniem dla firm działających w warunkach globalizacji jest ignorowanie globalizacji
- **Jaką strategię w stosunku do globalizacji ma Twoja firma? Czy ma jakąś strategię?**

DZIĘKUJĘ

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

